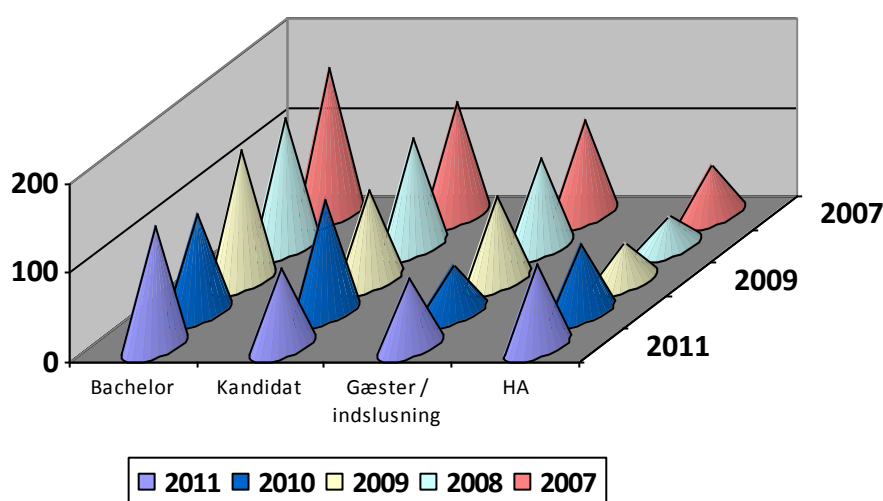

Studielederrapport for virksomhedsstudier 2011

FAGETS STATUS

Virksomhedsstudier er et stort og populært fag på RUC. De studerende er glade for studiet, som er tænkt som et kombinationsfag, der kombinerer godt med andre fag. VS-delen tilstræber, at de studerende kan forholde sig til virksomhedsforhold på et kompetent grundlag, være gode til samarbejde og tværfaglighed og bliver produktive og aktive medarbejdere. Stilen i uddannelsen er, at de studerende igennem dialog med kompetente akademikere, lærer sig at tage ansvar for relevans, gennemførelse og formidling af analyser. HA-uddannelsen er en hel bachelor i erhvervsøkonomi på et samfundsvidenskabeligt grundlag, hvilket vil sige, at den ikke kombineres med andre fag. En studieleder ved CBS, der er et af de steder vore bachelorer fortsætter deres uddannelse, udtrykker meget positive erfaringer med at modtage RUC-bachelorer fra vort fagområde, idet de beskrives som velreflekterede, energiske og metodisk kompetente. Antallet af nyoptagne studerende på Virksomhedsstudier (VS) og HA i de forløbne fem år fremgår af denne figur:

FIGUR 1: NYOPTAGNE STUDERENDE PÅ DE FORSKELLIGE UDDANNELSER TILKNYTTET VIRKSOMHEDSSTUDIER

De præcise tal for nyoptagne studerende er:

2007: 164 på bachelor / 126 på kandidat / 106 gæste og indslusning / HA 55
2008: 145 på bachelor / 123 på kandidat / 102 gæste og indslusning / HA 33
2009: 146 på bachelor / 102 på kandidat / 95 gæste og indslusning / HA 42
2010: 113 på bachelor / 129 på kandidat / 55 gæste og indslusning / HA 79
2011: 136 på bachelor / 90 på kandidat / 77 gæste og indslusning / HA 94

Det samlede antal indskrevne studerende på VS og HA var:

2007: 170 på bachelor / 389 på kandidat / 94 gæste og indslusning / HA 60
2008: 169 på bachelor / 390 på kandidat / 94 gæste og indslusning / HA 43
2009: 168 på bachelor / 310 på kandidat / 86 gæste og indslusning / HA 41

2010: 131 på bachelor /279 på kandidat/36 gæste og indslusning/ HA 82
2011: 155 på bachelor/238 på kandidat/32 gæste og indslusning / HA 96

FRAFALD PÅ KANDIDAT I VIRKSOMHEDSSTUDIER					
INDSKREVET	STUDIETID	OPTAG	AFSLUTTET	AFBRUDTE	AKTIVE
2005/2006	Normeret tid		31		
2005/2006	Normeret tid +1 år		53		
2005/2006	Normeret tid +2 år		23		
2005/2006	Normeret tid +3 år ++		6		
2005/2006	Total	150	113	23	14
2006/2007	Normeret tid		39		
2006/2007	Normeret tid +1 år		26		
2006/2007	Normeret tid +2 år		12		
2006/2007	Normeret tid +3 år ++		1		
2006/2007	Total	113	78	27	8
2007/2008	Normeret tid		39		
2007/2008	Normeret tid +1 år		36		
2007/2008	Normeret tid +2 år		8		
2007/2008	Total	121	83	30	8
2008/2009	Normeret tid		33		
2008/2009	Normeret tid +1 år		5		
2008/2009	Total	96	38	24	34
2009/2010	Normeret tid		10		
2009/2010	Total	126	10	21	95

For øjeblikket er frafaldet tilsyneladende 15-25 %, når man medregner de studerende der er a) fejlregistrerede, b) ikke startere, c) meldt ud for senere at genoptage uddannelsen og d) dem der er skiftet til en anden uddannelsesinstitution, e) dem der efter endt bachelor går ud i arbejdslivet, men bestemmer sig efter studietilmelding på kandidatuddannelserne, f) studerende der holder en pause i uddannelsen (ca 1/3 af frafaldet). En nærmere analyse af de 188 der blev oplyst til frafaldsopgørelsen på RUC 31/1 2008-31/8 2010 viste, at 4 studerende som har været optaget, men ingen kurser har fuldt/bestået – formentlig studerende som er kommet til at fagtilmelde sig kandidatuddannelsen/blevet genindskrevet, 1 studerende som har foretaget et studieskift, uden at have bestået kurser på VS, 3 deciderede fejl i opgørelsen, hvor studerende har bestået kandidatuddannelsen og 172 studerende som aldrig har været indskrevet på en kandidatuddannelsen. Det reelle frafald er derfor 8 studerende.

FÆRDIGE BACHELORER OG KANDIDATER		
VS-kandidater	VS Bachelor	HA
2007 112	100	68
2008 100	152	49
2009 90 (VL 6)	140	44
2010 105 (VI 10)	149	36
2011 95 (VL 22)	101	77

EVALUERINGSAKTIVITET

Studienævnet for virksomhedsstudier og erhvervsøkonomi lægger stor vægt på konstant at forbedre uddannelserne og lægger derfor også stor vægt på de studerendes evalueringer. Vi forsøger i evalueringen at belyse uddannelsen som en aktivitet, hvor høj kvalitet både fastholdes og udvikles af de involverede. Høj kvalitet handler om faglighed og om, at de studerendes socialiseres ind i akademiske færdigheder, og hovedelementet er de gentagne forskningsprojekter, som de studerende gennemfører, støttet af kurser og dialog med kompetente forskere og undervisere.

I foråret 2011 gennemførte studieledelsen elektroniske evalueringer af alle kurser og temaseminarer. På baggrund af evalueringerne og efter samtaler mellem de kursusansvarlige og studieledelsen blev kurser og seminarer justeret.

Imidlertid oplevede studieledelsen, at svarprocenten på nogle kurser var så lav, at man ikke kunne vurdere kurserne på den baggrund. For at løse problemet med den lave svarprocent har vi i efteråret 2011 gjort forsøg med en ny form for kursusevaluering, som har givet en væsentlig højere svarprocent. Det nye er, at de studerende udfylder et kursusspecifikt elektronisk evalueringsskema i forbindelse med den sidste undervisningsgang. Data fra disse evalueringer registreres centralt, så de studerende skal ikke aflevere deres evalueringsskema til underviseren, og i en del tilfælde kunne underviser gennemgå det samlede resultat og gennemføre dialog med de studerende der havde svaret. Senere sammenfatter den kursusansvarlige resultatet af evalueringen og sine kommentarer hertil i en rapport til studielederen. I rapporten skal de kursusansvarlige desuden beskrive, hvorledes de har søgt at fastholde og udvikle kvaliteten af deres kurser og seminarer. Denne daglige kvalitetsorientering i direkte kontakt imellem undervisere og de studerende, anser vi for at være helt central for at skabe et godt uddannelsesmiljø.

Efter semesterets undervisning er slut, udsendes desuden et elektronisk spørgeskema til alle studerende, hvori de bliver bedt om at evaluere og kommentere uddannelsesforløbet mere generelt, herunder semesterforløb, modulforståelse og vurdering af projektarbejde og vejledning. I begyndelsen af det nye år vil studieledelsen vurdere tilbagemeldingerne med henblik på evt. justering og udvikling.

Vi gentager denne evalueringsstruktur i foråret 2012.

De enkelte kursansvarlige fremlægger og diskuterer deres kvalitetsudviklingsbeskrivelser på et planlægningsmøde for undervisere og i en fælles mappe med evalueringstekster.

Evalueringsstrukturen fastholdes foreløbig frem til oktober 2012, hvor vi tager stilling til hvorledes der skal fortsættes.

TILBAGEMELDINGER UDEFRA

Der er to aftagerpaneler indenfor instituttets rammer. Dels et generelt for alle instituttets aftagere, der således dækker alle fire hovedområder på universitetet. Desuden er der et specielt aftagerpanel for erhvervsøkonomi, som hedder Aftagerpanel for Virksomhedsorienterede studier på Roskilde Universitet.

Vi har haft en række møder med begge paneler, og det har været meget berigende for vores fortsatte bestræbelse på at uddanne kandidater, som lever op til virksomhedernes behov på længere sigt. Vi har fremlagt og diskuteret studierne, som de er, samt vores planer for fremtiden. Møderne har været præget af en god og positiv dialog, og vi har følt stor opbakning til vores uddannelser fra aftagerne.

Blandet de emner, som har været diskuteret er bachelorreformen, PhD-rekrutteringssituationen samt det fremtidige fag, Social Entrepreneurship & Management, som vi vil udbyde i samarbejde med PAES. Desuden har vi talt om vores ideer til justeringer af studieordninger – for eksempel at de studerende nu skal skrive en personlig studieforløbsbeskrivelse, der vedlægges specialet, og som omfatter deres personlige gennemførelse af kombinationsuddannelsen og projektarbejdet.

Vi arbejder fortsat med at udvikle den værdifulde dialog med aftagerne og blandt de spørgsmål, som tages op i det kommende år, er vort svar på professions bachelors behov for videreuddannelse, og hvorledes vi vil fortsætte indsatsen for international udveksling.

FORSKNINGSBASERING AF UDDANNELSEN

Virksomhedsstudier er en forskningsbaseret uddannelse, idet alle ECTS-givende kurser tilrettelægges af en forsker, som er ansvarlig for kurset eller temaseminaret.

Der er ansat to adjunkter i perioden, og samtidigt er tre lektorer gået i seniorordning eller specielle aftaler på grund af sygdom. Der er opslået et antal stillinger indenfor regnskab og finansiering. Desuden har vi fået syv PhD-studerende, hvoraf de fire har relation til ledelse og finansiering, mens de øvrige arbejder indenfor forskningsfelter, der vil kunne blive vigtige aktiviteter fremover. Såfremt de opslåede stillinger besættes fuldt ud, vil vi i fremtiden have behov for øget forskningsaktivitet på områder som HR, virksomhedsrelationer i problemorienteret perspektiv, public relations og ledelse set i processuelt (cand. soc.) perspektiv (herunder projektledelse) samt muligvis marketing. Nogle af disse stillinger kan om tre år besættes med ansøgere, der har gennemgået vor egen kandidat og PhD uddannelse. Det vil være en fordel ud fra et uddannelsesmæssigt synspunkt at en del af de nyansatte har forhåndskendskab til uddannelsessystemet.

Vi bruger fortsat i høj grad D-VIP. Navnlig på bachelormodulerne, men de yder også en vigtig indsats på kandidatmodulerne. Flere D-vip har produceret vigtige publikationer de seneste år. Blandt emnerne for disse publicationer kan nævnes arbejdsret, international forretningsjura, ledelseskommunikation (Chr.Lacour), oplevelsesøkonomi (Kenneth Hansen), public relations (Susanne Holmstrøm), kommunikationsledelse (Morten Sloth), ledelse (Margit Nejsing), regnskabsvæsen og entreprenørskab (Jørn Ravn Elkjær) og flere. Og samarbejdet med forskerne i området, sikrer den generelle forskningsinddækning. Alle kurser er relateret til at intern forsker, også selvom kurset gennemføres af en forskningskompetent D-underviser. Og så vidt muligt er forskeren også medlem af studienævnet. På den måde sikrer vi interaktionen imellem studieadministration, forskere og undervisere.

Udviklingen skyldes, at mange af de fastansatte forskere har deltaget aktivt i den strategisk forskning på området, og derfor både har bidraget til at opfylde regeringens mål med forskningen og har tiltrukket midler til universitetets drift

STATUS FOR OPFØLGNING PÅ SIDSTE SEMESTERS HANDLINGSPLAN

Studienævnet har i det forløbne år været optaget af fremadrettede aktiviteter på en række central områder, herunder ny fagprofil på bacheloruddannelsen, fagets pædagogik og bedre integrering af udenlandske studerende.

Det er væsentligt for de studerendes oplevelse af studiet, at projektvejledningen fungerer optimalt. Det er ikke mindst vigtigt på RUC, som i offentligheden er forbundet med et fokus på problemorienteret projektarbejde. De nye handlingsplaner går ud på at sikre, at de studerende får de erhvervsøkonomiske kernekompetencer samtidig med, at de får det nødvendige kendskab til virksomhedsstudier i samspil med deres kombinationsfag. Arbejdet med at optimere vejledningen indbefatter både fastansatte og eksterne lektorer. Der er således nedsat undervisningsgrupper med deltagelse af begge grupper i forbindelse med de enkelte fag. I november 2010 afholdt studienævnet et obligatorisk pædagogisk kursus for alle vejledere og undervisere, og den 7. december 2011 inviteredes alle undervisere til et seminar om, hvordan et temaseminar fungerer. Der afholdtes planlægningsdag på studiet den 25. marts 2011, hvor hovedparten af de berørte undervisere var til stede. Ligeledes afholdtes 23. august 2011 et såkaldt kick off seminar som optakt til det nye semester. På dagsorden for dette møde var bl.a. planerne for den nye evalueringsstrategi og udvikling af praksis omkring de internationale uddannelser.

Virksomhedsstudier har hvert år fornøjelsen af at byde velkommen til mange udenlandske studerende, som bringer viden om erhvervslivet med sig fra deres hjemlande og samlet set repræsenterer de store dele af verdens nationer. Det er naturligvis vigtigt både for dem og for os, at de integreres i studiemiljøet på RUC, og vi har derfor igangsat en række aktiviteter, herunder kursustilbud, som introducerer de studerende til RUC's projektarbejde med fx problemformuleringsseminar og intern evaluering, og styrket den metodiske vejledning i forhold til de internationale studerende.

Den styrkede indsats evalueres løbende. Det er meningen, at aktiviteterne, som indtil nu har været af forsøgsmæssig karakter, skal gøres permanente og udbygges. I den forbindelse afsættes både ekstra timer til vejledning af internationale studerende, ekstra timer til kurser for internationale studerende i problemorienteret projektarbejde, samt timer til en faglig koordinator for de internationale studerende på kandidatuddannelsen i virksomhedsledelse.

Med henblik på fortsat at sikre et miljø, hvor danske og udenlandske studerende har gensidig glæde af at samarbejde og udveksle erfaringer, vil vi søge at tiltrække de bedste studerende og vil derfor ekspllicitere hvilke krav, de studerende skal opfylde for at blive optaget på studiet. Det skal ikke være muligt at enkelte ukvalificerede elever kan give anledning til unødvendige frustrationer hos de øvrige studerende.

Som følge af forbehold i betinget akkreditering af HA, har vi justeret omfanget af undervisning i regnskab og finansiering i HA-uddannelsen. Vi har styrket finansiering, regnskab og marketing i projekterne på 5 semester ved at lave 6 forelæsninger herom, der indgår i workshopen i projektledelse. Projekterne skal således rettes mod projektledelse under inddragelse af pensum fra forelæsningerne i finansiering, regnskab og marketing (ca 1000 sider). Dermed kan man sige, at der er kommet ekstra 5 etcs ind i hver af de tre fag, eftersom projektet jo er på 15 etcs. Finansiering foregår således i tre modi: 1. forelæsninger i virksomhedsstyring 2. forelæsninger til projekt 3. Det egentlige kursus i finansiering på 6 semester - det skulle give ca. 5 + 2,5 + 7,5 Etcs altså i alt ca. 15 etcs i finansiering på 5-6 semester Marketing: 2,5 etcs på basis og 5 på 5 semester = 7,5 etcs. Regnskab: 2,5 etcs i virksomhedsstyring (sammen med økonomistyring) + 5 = 7,5 etcs.

FRAFALD

Der er publiceret en frafaldsundersøgelse, hvis frafaldsdata er problematiske som nævnt nederst på side 2, men som alligevel giver os grund til at se kritisk på vor uddannelse, navnlig med hensyn til det faglige og sociale miljø.

I vor egen statistik- som har vist sig at være behæftet med ganske store fejl, ligesom grundlaget for ovennævnte analyse, - har der vist sig at være en overregistrering af frafald på 30-40 % . Den officielle tabel findes på side 8, skal således korrigeres i lyset af oplysningerne på siden 2.

Frafald har ikke altid været et negativt tema på RUC, idet man så overflytning til andre universiteter som en produktiv mulighed for, at de studerende udviklede egen uddannelse. Med den stigende opmærksomhed på gennemførelsestid, er der imidlertid også hos os kommet en diskussion om, hvorvidt det udelukkende kan ses som positivt, når de studerende skifter uddannelsessted eller overgår til erhvervsarbejde. Vi inddrager derfor emnet i interaktionen med de studerende i forbindelse med semesterevalueringen. Vi vil imidlertid ikke indtage den position, som fremgik af en tilfredshedsanalyse gennemført på RUC af John Thomsen, der nærmest ser RUC's faglighed som et samlet problem, hvor han slår niveau og indhold sammen i samme spørgsmål. Og han har en hypotese om, at de studerende er usikre på RUCs faglighed. Denne snævre tilgang er ikke nyttig, hvis man vil have en forståelse af, hvad uddannelsens ambition er – at uddanne til analytisk og kritisk stillingtagen i virksomheder, så kandidater ikke skaber problemer men produktive processer i virksomhederne. Vi forlanger imidlertid af de studerende, at de fremover (fra marts) skal skrive studieforløbsbeskrivelse og aflevere den sammen med deres speciale, hvor de forklarer uddannelsens betydning og indhold, som den tager sig ud for dem. Vi prioriterer desuden udvikling af projektarbejdet og projektvejledning det kommende år.

UDDANNELSESREFORMEN FOR BACHELORSTUDIERNE

Vi har været tilhængere af den nye uddannelsesreform og finder, at vi med den kan udvikle og udvide de meget høje kvaliteter, som har været indbygget i den samfundsvidenskabelige basisuddannelse, og som anerkendes i meget tydeligt omfang af alle samfundsvidenskabelige bachelorer. Deres problem har været tredje år, og overgangen til kandidatuddannelserne. Med udvikling af en enklere bachelorstruktur, mener vi, at de studerende bedre kan finde sig tilrette i forhold til institutterne og kandidatuddannelserne.

SAMLET VURDERING

Virksomhedsstudier er som nævnt et populært og stort fag på RUC. De studerende er glade for studiet, og virksomhedsstudier ligger næsten stabilt i tilgang, med svag stagnation omend på et ganske højt niveau, men også præget af, at de studerende nu kan vælge virksomhedsledelse i stedet for. Kurser og temaseminarer modtages positivt af de studerende, og der er desuden en relativt hyppig meritsøgning til dele af uddannelsen, navnlig på grund af, at enkelte kurser kan tages på CBS eller ved ophold på udenlandske universiteter.

Overordnet set er der ikke behov for ændringer på virksomhedsstudier, bortset fra de ændringer, som skyldes tilpasning til udviklingen i samfundet, så som at indføre studieforløbsbeskrivelse for alle specialeskrivende, således at de selv formulerer, hvad de har lært i deres kombinationsforløb, og tilpasning til kursusstørrelse, som forventes i forbindelse med kandidat-reformen på Roskilde Universitet.

Vi har i det forløbne år tydeliggjort kravene i forbindelse med optag, således at vi i højere grad afviser studerende, der ikke har mulighed for at gennemføre uddannelsen på grund af mangler i faglige

forudsætninger. Vi fortæller om vore fordringer på vor hjemmeside eller andre steder, hvor vi informerer om uddannelsen.

HANDLINGSPLAN

For at forbedre de studerendes opfattelse af kursus-mængden (vor kursusstruktur er ganske komprimeret og omfangsrig), det sociale miljø og den faglige integration, vil vi fremover lave aktiviteter, der sørger for at stimulere de studerendes forståelse af sammenhængen imellem kursus, seminar- og projektaktivitet.

Sådanne aktiviteter kan fx bestå i, at forskere indenfor uddannelsesområdet tilrettelægger forløb, hvor introduktioner, møder og andre aktiviteter understøtter det erhvervsøkonomiske studieområdes store kollektive miljø. Der nedsættes et *VS/VL-udvalg*, der ledes af et forsker-studienævnsmedlem, og som har kontakt til de studiemiljøer, der skal integreres. Der kan evt. tilknyttes en deltids-PhD, som over længere tid kan gennemføre integrationen, og som samtidig kan forske i yderligere integration af studerende i det erhvervsøkonomiske felt.

For at opnå en større åbenhed i forhold til andre bacheloruddannelser indenfor de erhvervsøkonomiske fag, vil vi indføre udefrakommende studerende i det projektarbejde, som virksomhedsstudier på RUC bl.a. er kendt for. Vor plan er i det kommende år, at give de udefrakommende studerende ekstra vejledning i problemorienteret forskning. Det vil sige, at vi lægger vægt på de metodiske aspekter af uddannelsen, således at alle studerende får mulighed for at indgå på lige fod i projektarbejde/de studerendes egen forskning. Et emne i dette arbejde kan være det erhvervsøkonomiske områdes behov for at integrere uddannelsen med virksomheders måde at se problemstillinger på. Indsatsen knyttes til *VS/VL-udvalget*, og vi tilknytter om muligt en PhD-studerende, der har til opgave at stimulere den forskningsmæssige tilgang til uddannelse. Målet er, at de studerende i højere grad forstår uddannelsens idé og selv bidrager til øge det faglige og sociale miljø.

Vi er nødt til at justere forskerprofilen og antallet af ansatte forskere relateret til de akademiske uddannelser (bachelor og kandidatuddannelserne giver tilsammen forskerkompetence og adgang til at blive PhD-studerende). Vi har 15 aktive forskere, inklusive dem der relateres til basisuddannelsen, der relaterer sig til de akademiske uddannelser, to der er relaterede til andre kortvarige uddannelser samt tre VIP-stillinger relateret til sygdomsbetinget begrænset ansættelse eller under seniorordning. Vi må forvente at antallet af senior-aftaler fortsat er aktuelt i de kommende år. Vi mangler 10 aktive forskere i det videnskabelige uddannelsesmiljø i 2012. Et antal ansættelser i det erhvervsøkonomiske miljø er opslået, og vi får kendskab til søgningen i løbet af december. Derudover mangler vi en række forskere i det miljø der bærer cand. soc. uddannelserne. Det er navnlig indenfor HR, entreprenørskab, og ikke mindst indenfor organiseringsteori og ledelse i procesperspektiv og PR.

Vi glæder os til udfordringerne i det kommende år.

Med venlig hilsen

Poul Bitsch Olsen

Studieleder for Virksomhedsstudier, December 2011

FRAFALD PÅ BACHELOR

INDSKREVET	FAG	STUDIETID	OPTAG	AFSLUTTET	AFBRUDETE	AKTIVE
2005/2006	HA	Normeret tid		54		
2005/2006	HA	Normeret tid +1 år		5		
2005/2006	HA	Normeret tid +2 år		2		
2005/2006	HA	Total	65	61	2	2
2006/2007	HA	Normeret tid		46		
2006/2007	HA	Normeret tid +1 år		4		
2006/2007	HA	Total	51	50	1	0
2007/2008	HA	Normeret tid		34		
2007/2008	HA	Total	34	34	0	0
2008/2009	HA	Normeret tid		36		
2008/2009	HA	Normeret tid +1 år		2		
2008/2009	HA	Total	38	38	0	0
2009/2010	HA	Normeret tid		75		
2009/2010	HA	Total	79	75	1	3
2005/2006	VIRK	Normeret tid		67		
2005/2006	VIRK	Normeret tid +1 år		8		
2005/2006	VIRK	Normeret tid +2 år		6		
2005/2006	VIRK	Normeret tid +3 år ++		2		
2005/2006	VIRK	Total	87	83	4	0
2006/2007	VIRK	Normeret tid		124		
2006/2007	VIRK	Normeret tid +1 år		13		
2006/2007	VIRK	Normeret tid +2 år		2		
2006/2007	VIRK	Normeret tid +3 år ++		1		
2006/2007	VIRK	Total	147	140	4	3
2007/2008	VIRK	Normeret tid		116		
2007/2008	VIRK	Normeret tid +1 år		9		
2007/2008	VIRK	Normeret tid +2 år		2		
2007/2008	VIRK	Total	138	127	5	6
2008/2009	VIRK	Normeret tid		123		
2008/2009	VIRK	Normeret tid +1 år		7		
2008/2009	VIRK	Total	138	130	5	3
2009/2010	VIRK	Normeret tid		95		
2009/2010	VIRK	Normeret tid +1 år		1		
2009/2010	VIRK	Total	110	96	2	12